

5275
Onsdagen April 22, 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

6 ms, fasc. 64

Onsdagen April 22, 1846

1. Joh V. 11-12

Dette er Vidnesbyrdet, siger Apostelen, af de Tre Guddommelige Vidner: Faderen, Ordet og den Helligaand, Vidnesbyrdet, at Gud har skænket os det evige Liv, og dette Liv er i Hans Søn, det er Vidnesbyrdet, som baade *Aanden, Vandet* og *Blodet* beseigle paa Jorden, saalænge Christi Kirke staaer, Vidnesbyrdet, hvormed hele Menighedens Liv og al vor Tale skal baade begynde og ende.

Ja, m. V. skiøndt vi godt veed, der er Mange, som ikke bryder sig om det evige Liv og foragter derfor et Evangelium, der ikke lover Andet, og skiøndt der ogsaa er Mange, som vel ønske sig evigt Liv, men vil ikke modtage det som en Gave af Guds Naade, saa maae vi dog ikke derfor vige til Høire eller Venstre, men vidne frit og stadig, at det i S[andhed] er Alt hvad Evangeliet byder og bringer, og at det er slet ikke af Gierninger eller af nogen vor Fortjeneste, men af Guds uforskyldte Godhed og fri Naade, Han som selv følger sin Kiærligheds fuldkomne Lov at betale Ondt med Godt og overvinde det Onde med det Gode, ja finder det saligere at give end at tage.

Dette er Vidnesbyrdets første Ledd, men det Andet er ligesom dette, at dette Liv er i Hans Søn, saa hvem der har Sønnen, har Livet, og hvem der ikke har Guds Søn, har heller ikke Livet.

Der er nemlig Folk, som nok vil høre at Gud har givet os sin eenbaarne Søn, for at hver den, som troer paa

---

Onsdagen April 22, 1846

ham, skal ikke fortabes, men have det evige Liv, Folk, som nok vil have Guds Søn at takke for Livet, men kun som en Fremmed, vil have Livet uden at have ham selv, forarges, naar de høre, at de skal æde Guds Søns Kiød og drikke hans Blod for at have Livet i sig, men det maae vi ikke ændse, thi antager vi Menneskers Vidnesbyrd, siger Apostelen, hvormeget mere da Guds, og det er Guds Vidnesbyrd, at hvo som ikke har Sønnen, har heller ikke Livet, thi Guds Naadegave er Livet i Christo Jesu Vorherre.

Stundum kan det vel synes os, som den anden Deel af Vidnesbyrdet var en haard Tale, fordi vi synes, der er troende Mennesker, som stødes bort derved, men hvor vi har Guds Ord for os, maae vi aldrig handle efter eget Tykke, thi vi er ikke Ordets Herre, men dets Tjenere, og det Første som søges hos Tjenere er Troskab, og hvorledes skulde vi heller noget Øieblik kunne tænke, at den Gud, som for vor Saliggjørelses Skyld ikke sparede sin egen Søn, den Gud, som priser Troen fremfor Alt og har bundet alle sine Forjættelser til den, Han, som Selv har vidnet, at det var bedre at have en Møllesteen om sin Hals og synke til Havsens Bund end at forarge En af de Smaa, som troe paa Guds Søn, at Han skulde have talt et eneste Ord, som kunde forarge eller bortstøde de virkelig *Troende*.

Onsdagen April 22, 1846

Nei m. V. ligesom Apostelen Johannes vidner i sit Evangelium om de Jesu Disipler som forlod ham og gik bort, da han indskærpede den Sandhed, at hvem der ikke har ham, som man har hvad man har spist og drukket, de har heller ikke Livet, det evige Liv, [altsaa, ligesom] Apostelen vidner om dem, at skiøndt de enstund havde fulgt Herren, saa troede de dog ikke paa ham, saaledes skal vi ogsaa være visse paa, at hans sande Troende forarges aldrig over hans Ord og gaae aldrig fra ham, hvor haard end hans Tale kan synes, men sige i deres Hjerte: hvor skulde vi gaae hen til: vi har troet og

kiendt, at Du er Christus den levende Guds Søn og har det evige Livs Ord, thi de kiende dog altid Frelseren paa *Røsten*, som Barnet sin Moder, og ligesom vi derfor tit kan see smaa Børn klynge sig fastere til deres Moder, jo haardere hun taler til dem, saaledes skal vi vide, det er altid med de sande Troende og Frelseren, fordi netop ved den haarde Tale komme de ret levende til at føle hvor ulykkelige de vilde være, om han slog Haanden af dem, og hvor afskyelige de maatte være, hvis han, der elsker sine Troende langt inderligere end nogen Moder sin Spæde, virkelig skulde støde dem fra sig.

Ja, Apostelen, eller rettere Guds Aand i ham, siger meer endnu, siger udtrykkelig at enhver, som troer paa Guds Søn, har det guddommelige Vidnesbyrd om ham inden i sig, saa det er umueligt, de kan forarges ved at høre det

Onsdagen April 22, 1846

af hans Mund, hvor underlig saa end hans Ord falde og hvor urimeligt det end synes at de kan gaae i Opfyldelse. Det gaaer derfor med de Troende, naar de forfærdes aller mest ved Herrens Ord, at de virkelig skal have ham i sig, æde hans Kiød og drikke hans Blod, ligesom det gik Simon Peder, da Herren under det sidste Paaskemaaltid og den første Altergang kom at vaske hans Fødder, thi vel sagde han i Overilelse: nei Herre, ikke i al Evighed skal du vaske *mine* Fødder, men saasnart Herren svarede: dersom jeg ikke vasker dig, har du ingen Deel i mig, førend Peder raabde, ja, saa ikke blot Fødderne men ogsaa Hænderne og Hovedet, thi om saaledes en Troende i sin Forskrækkelse over det forunderlige Ord: tager hen og æder! det er mit Legeme, drikker alle heraf, det er mit Blod, skulde svare Herren: nei i al Evighed vil jeg ikke æde min Frelser, saa naar Herren svarer med dyb Alvor: mit Kiød er sandelig Mad og mit Blod er sandelig Drikke, og dersom I ikke æde Menneskens Søns Legeme og drikke hans Blod, da har I ikke Livet i eder selv, men gjør I det, da skal I leve ved mig ligesom jeg lever ved Faderen, da raaber den Troende ja, saa ikke blot æde, men ogsaa knuse.

Ja, saaledes gik det jo virkelig med vore *Lutherske* Fædre, og skjøndt vi veed, Herren svarede dem ligesom Peder: nei det behøves ikke, der behøves ikke meer end jeg har sagt, saa skal det dog være os et sikkert Pant derpaa, at hvem der virkelig troer paa

Guds Søn kan ikke forarges ved Guds Vidnesbyrd at vi maae have ham i os, for at have Livet, saa vi skal virkelig blive Kiød af Hans Kiød og Been af hans Been som Apostelen siger, ligesaa virkelig som *Eva* blev af *Adam*.

Muligheden af en saadan fuldkommen Forening og Forvandling, den kan, ja den maa fra Begyndelsen være os aldeles ufattelig, men *Ønskeligheden* bliver den Troende soleklar, saasnart Herren siger: ellers kan du ikke leve ved mig i Kiærlighed, som jeg lever ved min Fader, thi dette Liv er det troende Hjertes inderligste Ønske

Onsdagen April 22, 1846

lige fra Begyndelsen, og det føler godt, at saalænge der er noget Fremmed mellem Herren og Hjertet, saalænge er Livet i Strid og seirer først afgjørende, naar alle Skillerum falde, og Bruden med Sandhed kan sige til Brudgommen: nu er mit Hjerte som dit Hjerte, og Ingen af os kalder Noget sit Eget, men vi har Alt tilfælles.

O Venner! saa lad os da fatte Mod til at betragte den store Hemmelighed af Herrens virkelige Nærværelse med sit Legem og Blod i Nadveren efter Ordets Lydelse med Hjertets Øine, som det ene Nødvendige til at faae det evige Liv, som Gud har skiænket os og som er i Hans Søn, saa Herrens Ord derom, hvor urimelige de end synes og hvor forargelige Verden end altid har fundet og maa finde dem, dog langt fra at forarge os, blive os daglig kiærere og mere dyrebare, som en guddommelig Beseigling paa det Vidnesbyrd vi har inden i os fra Troens Begyndelse, det Vidnesbyrd, at Gud har skiænket os det evige Liv og dette Liv er i Hans Søn, saa hvem der har Sønnen, har Livet, men hvem der ikke har ham har heller ikke det! Da skal vi altid rigeligere føle Nadverens Velsignelse, og af Virkeligheden i Aand

Onsdagen April 22, 1846

og Kraft overbevises om at Intet af alt hvad Gud har sagt er umueligt for Ham, og det skal gienlyde i vort Hjerte ikke blot som en Engels Røst, men som Guds egen, hvad skrevet staaer om Sønnen: han vidner hvad han har seet og hørt og hvo som antager hans Vidnesbyrd, har beseiglet, at Gud er sanddru!

Ja m. V. naar Sandheds-Kiærligheden driver os til at troe Guds underlige hemmelighedsfulde Vidnesbyrd, da beseigle vi Guds Sanddruhed, og hvilken Naade, at det skal være os mueligt, hvilken himmelsk Sikkerhed for, at Gud vil beseigle vort Vidnesbyrd om Hans Søn og beseigle alle sine gode Ord til os med det levende Seigl som er det evige Liv i Christo Jesu Vorherre. Amen! i Vorherres Jesu Navn Amen!